

DANICA SPASIĆ
JELENA ĐUROVIĆ
KATARINA POPOVIĆ
KRISTINA RADOVANOVIĆ
NIKOLIJA TUBIĆ
MIROLJUB MATOVIĆ

UMETNIČKA KNJIGA

galerija
FSU

galerija
FSU

Zadatak je da studenti realizuju autentičnu umetničku knjigu na temu koja im je relevantna za istraživanje vezano za master rad. Umetnička knjiga se realizuje kao interdisciplinarni projekat. Potrebno je da se integrišu najmanje dve discipline (npr. slikarstvo i performans, ili animacija i skulptura). Iako je digitalizacija poželjna pri realizaciji umetničke knjige, potrebno je da se zadrži i predmetnost (da knjiga bude fizički prisutna, tj. da bude taktilna, na bilo koji način). Postoji tvrdnja da je umetnička knjiga ustvari sva umetnost koja ne može da nađe svoje mesto na zidu, nije skulptura i nije performans. Postoje, takođe, predlozi da se knjiga kao forma zove Intermedia (kombinacija svih ovih aktivnosti na nov način). Ipak, nije svaka knjiga umetnička knjiga, čak i ako je proizvede umetnik (ova tvrdnja je uprkos Duchampovoj da je umetnost ono što umetnik kaže da jeste). Prostor umetničke knjige je određen kombinacijom estetskih funkcija, kulturoloških fenomena, formalnih koncepcija i metafizičkih prostora.

Ovaj projekat prikazuje različita tumačenja šta sve umetnička knjiga može da bude.

Dušanka Komnenić
doktor umetnosti
vanredni profesor

Ko vidi 19 je interaktivna tekstualna avantura predstavljena kroz formu umetničke knjige. Koncipirana je iz dva dela – fizičkog i digitalnog.

Fizički deo je predstavljen kroz USB flash memoriju koja se nalazi unutar crvenog rama na čijem razbijenom staklu piše "U slučaju pandemije razbiti staklo".

Staklo rama je od debelog krilita isečenog laserom, tako da je opasnost od povreda pri rukovanju svedena na minimum, a dalje odvajanje delova onemogućeno.

Ideja je da osoba koja se susreće sa ovim predmetom bezbedno može da provuče ruku kroz otvor, uzme USB flash memoriju i pristupi digitalnom delu knjige uz pomoć laptopa ili kompjutera sa standardnim ulazom za USB.

Digitalni deo knjige sadrži zabavnu tekstualnu avanturu sa više mogućih završetaka.

Interaktivni deo je napisan tako da se direktno obraća ljudima koji igraju i daje mogućnost izbora pri skoro svakom koraku.

galerija
FSU

U današnjem svetu je jedino bitan proizvod, odnosno sam uspeh, dok je proces kojim dolazimo do njega zanemaren, nevidljiv i stavljen u drugi plan. Bitan je samo osobi koja je prolazila kroz razne prepreke, iskušenja, jer sam dolazak do zvezda ostavlja čak i snažnije emocije. Ne želim da proces bude zapostavljen i baš zato želim njega da predstavim kroz razne simbolike i na taj način ga dovedem u prvi plan. Put do uspeha sam predstavila igrajudi se rečima koje ga najčešće opisuju.

Preko trnja do zveda", „Korak po korak“, „Svetlo na kraju tunela“ su tri rečenice koje prate dolazak do cilja – zvezda. „Trnje“ je na svakoj stranici ali predstavljeno na drugačiji način jer nije svaka prepreka ista. Nivoi u vidu stepenica su simbolički prikaz dolaska do vrha, zbog čega je početak na najnižem nivou i raste prema poslenjoj stranici – kraju. „Svetlo na kraju tunela“ je ono čemu svi očajnički vapimo i kome se nadamo u procesu traženja, u procesu koji nam izgle-da kao totalni mrak. Tražimo taj jedan zračak svetlosti, putanju koja de nas voditi do izlaza. To svetlo su zapravo zvezde, svetlu-cavi uspeh koji nas čeka kao nagrada za istrajnost, želju, doslednost. Kada zamišljamo želje, uvek se okredermo ka nebu kao da je tamo naš odgovor, zbog čega je i završna strana baš njima posvedena. Dakle, igrajudi se sa materijalima i simbolikom predstavila sam svoje viđenje puta do zvezda, stavljajući u prvi plan sam proces kojim idemo do vrha.

KATARINA POPOVIĆ

Umetnička knjiga „Starenje“ predstavlja umetničku instalaciju postavljenu na zid koja se sastoji od okačenih delova starog zida koji vise i obojenog dela zida preko koga je instalacija okačena. Na visećim delovima zida ispisane su reči koje zajedno obrazuju rečenicu, dok je likovni prikaz te rečenice objašnjen kroz instalaciju. Ispisana rečenica je svedena duga priča. Delovi zida skinuti su iz kafića u Cetinkoj i urađena je konzervacija kako bi se sprečilo njihovo raspadanje. Ova knjiga osmišljena je tako da izbegava formu klasičnih knjiga punih reči i crteža za koje je potrebno vreme da se sagledaju. Trud nije potreban kako bi se knjiga listala, ona je otvorena. Rečenica zajedno sa konzerviranim parčicama zida predstavlja zaustavljen trenutak koji se može uporediti sa kratkoćom ekspozicije prilikom fotografisanja. Tekst se čita odozgo na dole, reči izgledaju kao da teku ka dole i nestaju. Parčici zida mogu simbolizovati vreme, dok se svako parče pojedinačno može uporediti sa jednim danom koji kada jednom prođe ne može se vratiti. Starenje se ne može sprečiti, ali se proces starenja može ignorisati. Ova knjiga je za svako ono Accept & Allow u nedigitalnom formatu sa kojim se susrećemo u svakodnevnom životu na koje moramo da pristanemo bez pogovora.

KRISTINA RADOVANOVIĆ „Dnevnik“, umetnička knjiga

Klasičnim pristupom povezivanja listova u knjigu napravila sam svoj odraz u ogledalu. „Dnevnik“ je klasičan autoportret prikazan kroz format umetničke knjige.

Spoljašnjost je napravljena od čvrstih kožnih stranica, čvrsto povezanih u čvor. Ona i reflektuje spoljni omotač, kožu i jasne granice. Unutrašnjost je omeđena od spoljnog sveta čvrstom vrpcom. Potrebno je izvesno vreme da bi se ova vrpca odvezala.

U unutrašnjem delu knjige svaka stranica je tretirana drugačije. Stranice, logično, prikazuju različita raspoloženja u različitim segmentima protoka vremena. One su tretirane vrlo spontano, nefiltrirano i bez promišljanja. Stranice su, sa namerom, tretirane haotično, fragmetisano i nasumično. Kao takve ilustruju inicijalne impulse bez predumišljaja. Umetnička knjiga „Dnevnik“ je lična priča ispričana jedan trenutak pre pre meditacije.

NIKOLIJA TUBIĆ

Umetnost je subjektivno izražavanje umetnika radi kreiranja dela. Umetnik kroz medijum slikarstva transponuje svoje misli i ideje. Međutim, postavlja se pitanje da li slikar, može da se izrazi rečju i „istinski“ manifestuje svoj unutrašnji pogled na svet. Koliko poseduje sposobnost verbalnog izražavanja u konotaciji prezentacije svog umetničkog dela.

Ovim eksperimentom sam odlučila da probam da prenesem svoje misli ne kroz crtački medijum, već putem teksta i da, rečju objasnim svoj umetnički rad. Učesnici projekta, umetnički obrazovani, su dobili zadatak da na osnovu datog teksta, u kome je opisan moj kreativni proces, kreiraju crteže. Reč, se kroz likovni sadržaj drugih umetnika, prenosi i transponuje na papir. Rezultat su radovi, učesnika povezani u vidu „Likovne sveske“.

Na izložbi je predstavljen moj rad, zajedno sa radovima učesnika.

Smatram da je konacan ishod pozitivan. Na svakog pojedinca uspela sam da transponujem jedan deo svojih misli. U isto vreme, crteže razlikuje likovni rukopis individue.

MIROLJUB MATOVIĆ „Moljac - revizor”, instalacija

Rad je nastao kao reakcija na moralno posmuće pojedinca, našeg savremenika, koji je zarad malo koristi, uglavnom materijalne, spreman i da PLAGIRA.

Plagijat je krađa!

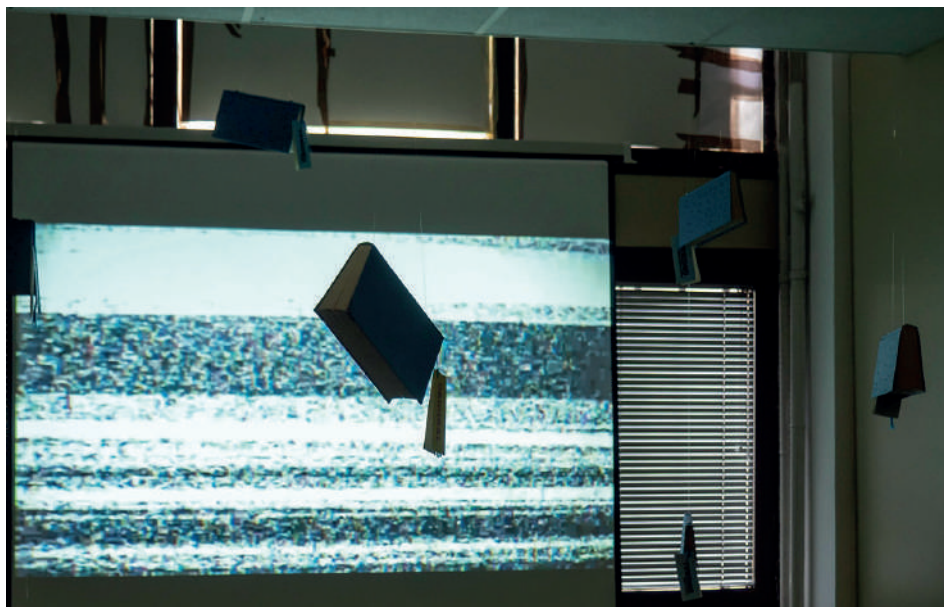
Moljac je simbol borbe protiv „olakosti” i „bahatosti.”

Moljac je predator, i neumoljiv je.

Zanimljivo za Moljca, ako namiriše plagiranu knjigu bude mu muka.

Ali ipak je pojede.

galerija
FSU

SAVET GALERIJE:

Biljana Velinović, FSU

Vojislav Klačar, FSU

Đorđe Stanojević, FSU

Božidar Plazinić, spoljni član

Dragana Stevanović, spoljni član

KUSTOS GALERIJE:

Irina Tomić

Beograd, mart 2022.